

.....

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
The Evaluation of the PhD Curriculum in Educational Administration
(Revised 2561 B.E.) Faculty of Education Silpakorn University

Received: September 7, 2021

Revised: September 21, 2021

Accepted: October 12, 2021

มัทนา วัฒนอมศักดิ์ และคณะ*

Mattana Wangthanomsak, et al.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และเพื่อศึกษาความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตร และแบบสอบถามจากนักศึกษาในหลักสูตรและผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา ตามกรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตรของ Stake (1967) ซึ่งประเมินหลักสูตรใน 3 ประเด็นหลักคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ มีความเหมาะสมในระดับมาก
2. ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้แก่ เพิ่มกิจกรรม/รายวิชาที่ทันสมัยช่วยเสริมความพร้อมให้นักศึกษาในการทำวิจัยและการเป็นดุษฎีบัณฑิต เพิ่มองค์ความรู้ที่ทันสมัยและแนวทางการประยุกต์ใช้ เพิ่มการพัฒนาบุคลิกภาพ เพิ่มกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์

* รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Associate Professor, Ph.D., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University Thailand
คณะผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รัก (Associate Professor, Prasert Intarak, Ed.D) รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว (Associate Professor, Vorakarn Suksodkiew, Ph.D) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร (Assistant Professor, Major Nopadol Chenaksara, RTAR, Ph.D.) รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ (Associate Professor, Sakdipan Tonwimonrat, Ph.D.) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ (Assistant Professor, Saisuda Tiacharoen, Ph.D) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา (Assistant Professor, Nuchnara Rattanasiraprapha, Ph.D.) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รัก (Assistant Professor, Sanguan Inrak, Ph.D.) อาจารย์ ดร.ชัตติยา ดั่งสำราญ (Khattiya Duangsamran, Ph.D.) ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Department of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand
Corresponding author email address: wangthanomsak_m@su.ac.th

.....
และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องและอาจารย์อาวุโส พัฒนาทักษะการใช้
เทคโนโลยีและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำสำคัญ : ประเมิน/ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต/ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

Abstract

This research aimed to evaluate the Ph.D. curriculum in Educational Administration and to identify the recommendations and expectations of the Ph.D. curriculum in Educational Administration. The data was collected from interviews and questionnaires from lecturers, Ph.D. students and their superiors following Stake's concept (1967) of curriculum evaluation model in 3 aspects: antecedents, transaction and outcomes. The data was analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The findings revealed that:

1. The Ph.D. curriculum in Educational Administration was found appropriate and satisfying in all aspects: antecedents, transaction and outcomes.

2. The recommendations and expectations of the Ph.D. Curriculum in Educational administration were as follow: updating the curriculum content and activities to be more applicable and enable the students to the role of Ph.D. graduates and future research; developing students' personalities, increasing relationship building activities for students, increasing activities for stimulating knowledge and experience sharing among Ph.D. students, Ph.D. graduates and lecturers; and developing students' technology skills and communication skills.

Keywords : Evaluation/ Ph.D. Curriculum/ Educational Administration

บทนำ

ในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีหลักสูตรผลิตผู้บริหารการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อผลิตผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำ มีความรู้และความสามารถในการออกแบบและจัดระบบการศึกษา รวมถึงการนำทรัพยากรเพื่อการศึกษาไปบริหารให้เกิดผลผลิตตามที่ระบบการศึกษาของประเทศต้องการ ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาจึงได้เปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาขึ้นในปี พ.ศ. 2546 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ผลิตดุษฎีบัณฑิตให้มีองค์ความรู้ด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางบริหารการศึกษาและด้านสถิติและการวิจัย 2) ส่งเสริมให้ดุษฎีบัณฑิตมีความคิดสร้างสรรค์ในวิชาชีพ 3) ส่งเสริมให้ดุษฎีบัณฑิตมีความเป็นมืออาชีพและรับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพ เป็นผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน 4) ผลิตดุษฎีบัณฑิตให้เป็นนักบริหาร นักวิชาการและ/หรือนักวิจัยที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่องค์กร

.....
วิชาชีพกำหนด 5) ผลิตดุษฎีบัณฑิตให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด นอกจากนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษายังกำหนดให้ดุษฎีบัณฑิต
พึงมีคุณสมบัติดังปรัชญาของภาควิชาฯ ที่ว่า “คุณภาพวิชาการ เชี่ยวชาญกิจกรรม ผู้นำที่สามารถและสร้างสรรค์”

เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษาดังกล่าวและสอดคล้องกับความจำเป็นในการดำเนินงานบริหารการศึกษาในปัจจุบันนั้น การจัดการเรียน
การสอนจำเป็นต้องได้รับการถ่ายทอดผ่านหลักสูตรที่ภาควิชาได้พัฒนาขึ้น และเพื่อให้การจัดการเรียนบรรลุผล
สัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักสูตรจำเป็นต้องผ่านกระบวนการประเมินหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มี
คุณภาพ โดยมุ่งหาคำตอบว่า หลักสูตรสามารถดำเนินการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงทำ
การรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ให้มีคุณภาพ ทันสมัย เหมาะสมกับสังคมปัจจุบันและมีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ นอกจากนี้
ผลของการประเมินหลักสูตรฯ นี้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566) ที่สอดคล้องกับระบบการประเมินคุณภาพหลักสูตร
ตามเกณฑ์การประเมินระบบการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร AUN-QA และช่วยให้ข้อมูลในการกำหนดผลการ
เรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) ผู้ประเมินจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการ
พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ขอบเขตของการประเมิน

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)
ใช้รูปแบบการประเมินที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criteria-Based Model) ตามแนวคิดของ Robert E. Stake (1967) ซึ่ง
ได้ระบุว่า การบรรยายและการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรนั้นจะพิจารณาใน 3 ประเด็นคือ 1) ปัจจัยนำเข้า:
Antecedents 2) กระบวนการ: Transaction 3) ผลลัพธ์: Outcomes โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

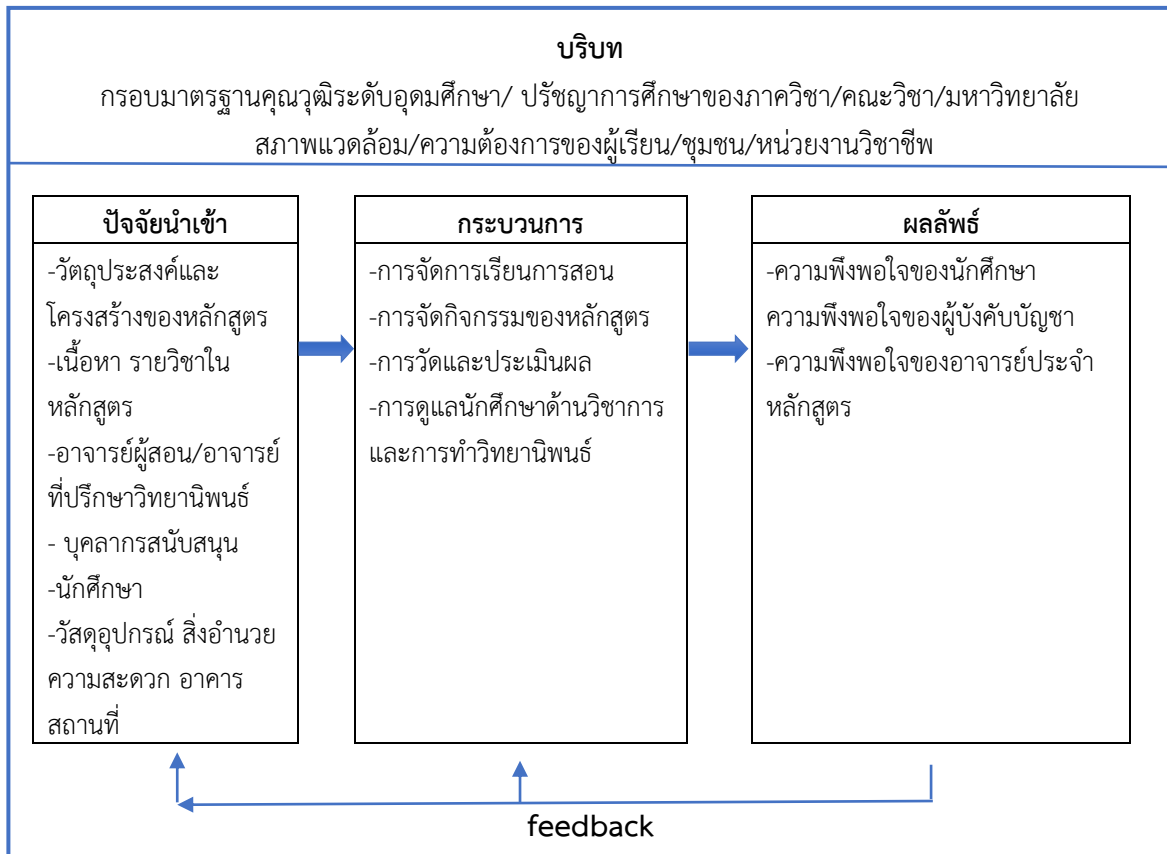
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents) ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร 2) เนื้อหา
รายวิชาในหลักสูตร 3) ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน/ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4) ความรู้ความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุน 5) ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักศึกษา และ
6) วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่

2. ด้านกระบวนการ (Transaction) ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การจัดกิจกรรมของหลักสูตร
3) การวัดและประเมินผล 4) การดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์

.....
3. ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ได้แก่ 1) ความพึงพอใจของนักศึกษา 2) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา 3) ความพึงพอใจของอาจารย์ประจำหลักสูตร ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กรอบแนวคิดของการประเมิน

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดของการประเมินหลักสูตร

ที่มา : ปรับจาก Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein. **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. (Belmont, CA : Wadsworth, 2012) 21.

Robert E. Stake. "The Countenance of Educational Evaluation" **Teacher College Record** 68 (1967), 529.

ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนคือ

.....
ขั้นตอนที่ 1 จัดทำโครงการประเมินหลักสูตร โดยการศึกษาเอกสารตำรา บทความวิชาการ ผลการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ทำโครงการประเมิน วางแผนการประเมินและกำหนดขอบข่ายการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินออกแบบการประเมิน กำหนดเป้าหมายและรูปแบบการประเมิน ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และทำการปรับแก้เครื่องมือก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นทำการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผลการประเมิน เขียนรายงานผลการประเมิน

แหล่งที่มาของข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 9 คน
- 2) นักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ปีการศึกษา 2561-2563) จำนวน 49 คน ทั้งนี้ นับจนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)
- 3) ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา 49 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้เครื่องมือ 2 ประเภท 3 ฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากอาจารย์ประจำหลักสูตร มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของคณาจารย์ประจำหลักสูตร

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตรฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents) ด้านกระบวนการ (Transaction) ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

ตอนที่ 3 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ปีการศึกษา 2561-2563 ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents) ด้านกระบวนการ (Transaction) และด้านความพึงพอใจ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1932) มีเกณฑ์การพิจารณา คือ

.....
เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3. แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรฯ ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1932) มีเกณฑ์การพิจารณา คือ เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ประเด็นประเมิน	เครื่องมือประเมิน	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.ปัจจัยนำเข้า (Antecedents) 1.วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร 2.เนื้อหา รายวิชาในหลักสูตร 3.ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของอาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 4.ความรู้ความสามารถของบุคลากรสนับสนุน 5.ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของนักศึกษา 6.วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่	แบบสัมภาษณ์	อาจารย์ประจำหลักสูตร	เห็นด้วย/เหมาะสม/สอดคล้อง/พึงพอใจ	การวิเคราะห์เนื้อหา
	แบบสอบถาม	นักศึกษาปีการศึกษา 2561-2563	$\mu \geq -3.50$	สถิติ μ , S.D.
2.กระบวนการ (Transaction) 1.การจัดการเรียนการสอน 2.การจัดกิจกรรมของหลักสูตร 3.การวัดและประเมินผล 4.การดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์	แบบสัมภาษณ์	อาจารย์ประจำหลักสูตร	เห็นด้วย/เหมาะสม/สอดคล้อง/พึงพอใจ	การวิเคราะห์เนื้อหา
	แบบสอบถาม	นักศึกษาปีการศึกษา 2561-2563	$\mu \geq -3.50$	สถิติ μ , S.D.
3.ผลลัพธ์ (Outcomes) 1. ความพึงพอใจของอาจารย์และผู้บังคับบัญชา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2. ความพึงพอใจของนักศึกษา	แบบสัมภาษณ์	อาจารย์ประจำหลักสูตร	เห็นด้วย/เหมาะสม/สอดคล้อง/พึงพอใจ	การวิเคราะห์เนื้อหา
	แบบสอบถาม	ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา	$\mu \geq -3.50$	สถิติ μ , S.D.
	แบบสอบถาม	นักศึกษา	$\mu \geq -3.50$	สถิติ μ , S.D.

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ในการวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้เครื่องมือ 2 ประเภท 3 ฉบับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับสอบถามข้อมูลจากอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร
2. กำหนดโครงสร้างและประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ตามขอบเขตการประเมินหลักสูตร
3. ตรวจสอบเครื่องมือประเมินด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน

เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถาม พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มากกว่า 0.5 ขึ้นไป แล้วปรับแก้เครื่องมือตามข้อเสนอแนะ

แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับสอบถามข้อมูลจากนักศึกษาและผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร
2. กำหนดโครงสร้างและประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ตามขอบเขตการประเมินหลักสูตร
3. ตรวจสอบเครื่องมือประเมินด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อ

พิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถาม ด้วยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มากกว่า 0.5 ขึ้นไป แล้วปรับแก้เครื่องมือตามข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ประเมินติดต่อความร่วมมือจากอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ เพื่อขอ
นัดวัน เวลาและสถานที่หรือวิธีการสัมภาษณ์ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินแล้วดำเนินการสัมภาษณ์
2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้ประเมินประสานงานกับนักศึกษาในหลักสูตร แล้วส่งแบบสอบถาม
ให้นักศึกษาส่งต่อไปให้ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์ในการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามลักษณะของข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ ผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา

ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ Best (1970) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับมาก

.....
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง เหมาะสม/เพียงพอ/สอดคล้อง/พอใจ ในระดับน้อยที่สุด

ผลการประเมิน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 25561)

1. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรฯ เกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents) ในประเด็นวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ความรู้ความสามารถของบุคลากรสนับสนุน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ พบว่า ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

จากการสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents) พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของอาจารย์/ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ ตามลำดับ

2. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านกระบวนการ (Transaction)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรฯ เกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ (Transaction) ในประเด็นด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล การดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ พบว่า หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ (Transaction) มีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

จากการสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ (Transaction) พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ ด้านการจัดกิจกรรมของหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

3. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรฯ เกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ในประเด็นความพึงพอใจด้านความมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก นักศึกษามีคุณลักษณะเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพ คุณลักษณะดี มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูล มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและสามารถติดต่อสื่อสารทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถดำรงตนเป็นนักบริหาร นักวิชาการที่ดี เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ

จากการสอบถามผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาเกี่ยวกับผลลัพธ์ (Outcomes) ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ที่ระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านความมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

จากการสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมที่ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ที่ระดับมากที่สุด 6 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของอาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระในหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้คำปรึกษา การทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการวัดและประเมินผลและการสอบวัดคุณสมบัติ (QE) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อโครงสร้างของหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา ระยะเวลา จำนวนหน่วยกิต นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสื่อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตรฯได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ควรพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของภาควิชาการบริหารการศึกษาคือ “คุณภาพวิชาการ เชี่ยวชาญกิจกรรม ผู้นำที่สามารถและสร้างสรรค์” นั่นคือมีความเป็นนักวิชาการ นักวิจัยและนักบริหาร ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย สามารถนำความรู้

.....
ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพที่ดี มีความรับผิดชอบต่องานและสังคม และควรปรับ
ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพผู้บริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพิ่มกิจกรรม
เสริมหรือรายวิชาที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการทำวิจัย การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และ
เสนอแนะว่า ในการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงการกำหนดรายละเอียดของรายวิชาต่างๆในหลักสูตรควรเป็นเสรีภาพ
ทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภายนอกควรลดบทบาทในการแทรกแซงการจัดการศึกษาของสถาบัน
อุดมศึกษา

นักศึกษาในหลักสูตรได้แสดงความคิดเห็นว่า หลักสูตรฯควรนำองค์ความรู้ทางการบริหารที่ทันสมัยและการ
นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มรายวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสถิติ เทคนิควิธีวิจัย การดำเนิน
การวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและบทบาทการเป็นดุษฎีบัณฑิต นักวิชาการและนักวิจัย เพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากอาจารย์ จากรุ่นพี่ จากนักบริหารมืออาชีพ
และผู้เชี่ยวชาญ เพิ่มการพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตัวและมารยาททางสังคม เพิ่มการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
และความรับผิดชอบต่องานและสังคม ให้ยึดมั่นในหลักการความถูกต้องและความยุติธรรม เพิ่มกิจกรรมสร้าง
ความสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้องและศิษย์เก่า

ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า นักศึกษาควรลดทอนความรู้ด้วยกระบวนการ
วิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ นักศึกษาควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม ทำงานเป็น สามารถ
นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้
มีไหวพริบปฏิภาณ สามารถแก้ปัญหาได้ สามารถใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีได้ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่ง
พัฒนาบุคลิกภาพ มารยาทสังคม การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร

การอภิปรายผลการประเมิน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

1. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรและการสอบถามนักศึกษา พบว่า หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Antecedents) ในประเด็นวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน/ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ สิ่ง
อำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วน
เสียทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการพัฒนาหลักสูตรและในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
นั้น ภาควิชาการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับทิศทางหรือ
แผนพัฒนาการศึกษาและนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรวิชาชีพกำหนด
สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และไม่ขัดแย้งกับปรัชญาการจัดการศึกษาของภาควิชาฯ
ของคณะวิชาและของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุชาติ นันทะไชย และคณะ (Nanthachai,
et al, 2014) ที่ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผลการประเมินพบว่า

.....
วัตถุประสงค์ โครงสร้างและรายวิชามีความเหมาะสมในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (Wangthanomsak, 2017) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556) พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีความ เหมาะสมอยู่ที่ระดับมากเช่นเดียวกัน

นอกจากการกำหนดวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรให้เป็นไปเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ยังมีผลต่อการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรด้วย ซึ่งปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ยังรวมถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และบุคลิกภาพของอาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาด้วย ซึ่งอาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกคนมี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ตรงกับสาขาวิชาที่สอน มีความชำนาญตรงกับรายวิชาที่รับผิดชอบ มีประสบการณ์ ในการสอน การทำวิจัยและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับในวงการวิชาการ มีตำแหน่งทางวิชาการคือ “รองศาสตราจารย์” และ “ผู้ช่วยศาสตราจารย์” และเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีน่าเชื่อถือและมีความเอาใจใส่ดูแลช่วย เหลือนักศึกษาด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภารดี อนันต์นาวิ (Anannawee, 2015) ที่ได้ทำ การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 มหาวิทยาลัย บุรพา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยด้านปัจจัยเบื้องต้นที่เหมาะสม มากคือ อาจารย์ประจำหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ringler and Rouse (2007) ได้ทำการประเมิน หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัย North Carolina พบว่าอาจารย์มีความรู้ ความสามารถระดับดี และในส่วนของปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรคือความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และ ในประเด็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติที่ดี มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่พร้อมเรียนรู้ในระดับดุษฎีบัณฑิตและ ในประเด็นวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เพราะภาควิชาการ บริหารการศึกษามีความใส่ใจในการจัดหาทรัพยากรที่มีคุณภาพและเพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ นันทะไชย และคณะ (Nanthachai, et al, 2014) ที่ได้ประเมินหลักสูตร ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งผลการประเมินพบว่า ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน การสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง คุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

2. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านกระบวนการ (Transaction)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์และการสอบถามนักศึกษา พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ (Transaction) ในประเด็นด้านการจัดการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล การดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์มีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาควิชาการบริหารการศึกษาให้ ความสำคัญและใส่ใจในการดำเนินงานตามแผนการบริหารหลักสูตร เพื่อให้สามารถผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ความ สามารถ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ส่งเสริมให้อาจารย์จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบและ วิธีการที่หลากหลาย สอดแทรกคุณธรรมศีลธรรมและมารยาทในสังคม เพื่อให้นักศึกษามีคุณสมบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตรงตามความคาดหวังและความต้องการของสังคม ปรับรูปแบบการ

.....
ถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจ นำผลการวิจัยและงานวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา การสืบค้นข้อมูล การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การจัดรายวิชาเสริมเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาที่มีภูมิหลังความรู้ที่แตกต่างกัน มีการจัดตารางเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น ตรงตามความต้องการของนักศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การแต่งตั้งกรรมการออกข้อสอบ กรรมการควบคุมห้องสอบ การฝึกปฏิบัติงานและการศึกษาดูงาน การจัดเวลาและช่องทางการติดต่อสื่อสารและการดูแลให้คำปรึกษาวิชาการและการทำวิจัยแก่นักศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภารดี อนันต์นาวิ (Anannawee, 2015) ที่ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า ด้านกระบวนการที่เหมาะสมมากคือ การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Abidin (2015) ได้ศึกษามุมมองของนักศึกษาในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Stakeholder) และอาจารย์ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Stakeholder) ที่มีต่อคุณภาพและประสบการณ์การเรียนรู้ระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีมุมมองและระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตร ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอน

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ ในประเด็นการจัดกิจกรรมของหลักสูตร คือ การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ การเตรียมความพร้อมนักศึกษา การฝึกประสบการณ์การศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น การอบรมสัมมนา กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียน การสอบวัดคุณสมบัติ การให้คำปรึกษาและการกำกับดูแลการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ที่ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะในการดูแลนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อาจารย์ต้องใส่ใจดูแลในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การดูแลนักศึกษา รวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ringler and Rouse (2007) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษามหาวิทยาลัย North Carolina และผลการศึกษาพบว่า ดุษฎีบัณฑิตมีพอใจในกระบวนการดูแลให้คำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความรู้แก่นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tonbul (2014) ที่ศึกษากระบวนการดูแลและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพอใจในการดูแลและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา รวมถึงการฝึกอบรม การสัมมนาวิชาการ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาดา นันทะไชย และคณะ (Nanthachai, et al, 2014) ซึ่งทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า การจัดการเรียนการสอน การดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐาน แนวปฏิบัติของบัณฑิตวิทยาลัย ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ringler and Rouse (2007) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Ed.D.) สาขาภาวะผู้นำทางการศึกษา ผลการประเมินพบว่า นักศึกษามีความพอใจด้านการทำวิทยานิพนธ์ ด้านรายวิชา ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการฝึกปฏิบัติงาน

3. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรและการสอบถามผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ในประเด็นความพึงพอใจด้านความมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก นักศึกษามีคุณลักษณะเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพลักษณะดี มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูล มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข สามารถติดต่อสื่อสารทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถดำรงตนเป็นนักบริหารและนักวิชาการที่ดี เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ อาจเป็นเพราะหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สามารถสร้างนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ตรงตามความต้องการของบุคคลและสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ของสังคมและหน่วยงานของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ นักศึกษายังได้รับการยอมรับในแวดวงวิชาการและวิชาชีพ มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาดา นันทะไชย และคณะ (Nanthachai, et al, 2014) ซึ่งได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการประเมินพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านความสามารถและคุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภารดี อนันต์นาวิ (Anannawee, 2015) ที่ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า ด้านผลลัพธ์คือคุณลักษณะของบัณฑิต มีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (Wangthanomsak, 2017) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยอาศัยรูปแบบ CIPP ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า หลักสูตรด้านผลลัพธ์มีความเหมาะสมและน่าพอใจในระดับมาก

จากการสอบถามนักศึกษาด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมที่ระดับมากที่สุด นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของอาจารย์ประจำหลักสูตร ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา เนื้อหาสาระในหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้คำปรึกษา การทำวิทยานิพนธ์ กระบวนการวัดและประเมินผล และการสอบวัดคุณสมบัติ (QE) โครงสร้างของหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา ระยะเวลา จำนวนหน่วยกิต ความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน สื่อวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะภาควิชาการบริหารการศึกษาให้ความสำคัญตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การพิจารณาถึงบริบทแวดล้อม ความต้องการของสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การคัดเลือกนักศึกษา การคัดเลือกบุคลากรคณาจารย์ การจัดหาทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถผลิตนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ อาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีความ

.....
เต็มใจในการดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษารู้สึกพึงพอใจ ผ่อนคลายและได้รับการดูแลทั้งด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติงาน การทำวิจัย นอกจากอาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษจะให้การดูแลนักศึกษาเป็นอย่างดีแล้ว นักศึกษายังได้รับการบริการที่ดีจากบุคลากรฝ่ายสนับสนุนและได้เรียนรู้เนื้อหา หลักการ ทฤษฎี การประยุกต์ใช้องค์ความรู้กับการปฏิบัติงาน ได้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการวิจัย ทำให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทำให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาการและวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ringler and Rouse (2007) ซึ่งได้ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย North Carolina และผลการสำรวจพบว่า ดุษฎีบัณฑิตมีความพึงพอใจที่มีความก้าวหน้าในอาชีพ ได้รับมอบหมาย งานเพิ่มขึ้นและมีรายได้มากขึ้น และเห็นว่าการทำวิทยานิพนธ์ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยผ่านการดูแล แนะนำและการให้คำปรึกษาของอาจารย์ ดุษฎีบัณฑิตมีความพึงพอใจด้านการทำวิทยานิพนธ์ ด้านรายวิชา ด้านการ ให้คำปรึกษา ด้านการฝึกปฏิบัติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของประยูร อิมสวาสดี (Imsawasdi, 2017) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านความมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านคุณลักษณะเด่นตามอัตลักษณ์และบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตร ได้แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไว้ว่า ควรพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของภาควิชาการบริหารการศึกษาคือ “คุณภาพวิชาการ เชี่ยวชาญกิจกรรม ผู้นำที่สามารถและสร้างสรรค์” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาในหลักสูตรควรได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นนักวิชาการ นักวิจัยและนักบริหารมืออาชีพ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เนื่องจากนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเป็นผู้ถูกคาดหวังให้มีความเป็นนักวิชาการที่สามารถดูแลให้คำปรึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ หลักการบริหารและกระบวนการวิจัยต่างๆได้ นอกจากนี้ ยังต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคมโดยรวม เพราะต้องเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการนำพากลุ่มคนหรือองค์การไปสู่ความก้าวหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (Wangthanomsak, 2017) ซึ่งทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556) โดยอาศัยรูปแบบ CIPP และผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาและบริหารหลักสูตรคือ ภาควิชาการบริหารการศึกษาคควรเพิ่มเนื้อหา รายวิชาที่สร้างความตระหนักในบทบาทการเป็นดุษฎีบัณฑิต ปรับกิจกรรมการฝึกงานและกิจกรรมที่ช่วยพัฒนานักศึกษาในการทำวิจัย เพิ่มช่องทางการให้คำปรึกษาทางวิชาการ การพัฒนาให้นักศึกษามีบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการและระเบียบวินัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (Petchroj, 2019) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยรูปแบบ

.....
CIPPIEST ผลการประเมินพบว่า บัณฑิตควรเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะระหว่างบุคคลและมีความรับผิดชอบ มีจิตอาสาพัฒนาสังคม มีความรู้ความสามารถและทักษะทางปัญญา และอาจารย์ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า หลักสูตรควรปรับระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพผู้บริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และเพิ่มกิจกรรมเสริมหรือรายวิชาที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการทำวิจัย การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอแนะว่า ในการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงการกำหนดรายละเอียดของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรควรเป็นเสรีภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภายนอกควรลดบทบาทในการแทรกแซงการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษาในหลักสูตรฯ ได้แสดงความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไว้ว่าหลักสูตรควรนำองค์ความรู้ทางการบริหารที่ทันสมัยและการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับสถิติวิจัย เทคนิควิธีวิจัย การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้เพราะนักศึกษาเข้าใจความคาดหวังและมุมมองของสังคมที่มองว่า “ดร” หรือ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ควรมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถเชิงวิชาการ สามารถให้คำแนะนำและความช่วยเหลือบุคคลอื่น รวมถึง เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและปัญหาเชิงวิชาการได้ นอกจากนี้ นักศึกษายังแสดงความคาดหวังว่า หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตควรเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการเป็น ดุษฎีบัณฑิต นักวิชาการและนักวิจัย ทั้งนี้เพราะเมื่อนักศึกษาเป็น “ดร” จำเป็นต้องแสดงบทบาทเชิงวิชาการต่าง ๆ เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความหรือผลงานวิชาการหรือวิพากษ์งานวิจัย การเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นต้น นอกจากนี้ นักศึกษาในหลักสูตรยังแสดงความเห็นว่า หลักสูตรควรเพิ่มการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากอาจารย์ จากรุ่นพี่จากนักบริหารมืออาชีพและผู้เชี่ยวชาญ เพิ่มการพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตัวและมารยาททางสังคม เพิ่มการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ให้ยึดมั่นในหลักการความถูกต้องและคุณยุดิธรรม เพิ่มกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้องและศิษย์เก่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patterson, et. al. (2016) ที่ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรภาวะผู้นำทางวิชาการ (Educational Leadership Program Effectiveness) โดยบัณฑิตได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาวินัยของผู้เรียน เพิ่มกิจกรรมพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ทักษะการวิเคราะห์เชิงสถิติ เพิ่มการประชุมเชิงปฏิบัติการ เนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการงานบุคคล การจัด การงบประมาณ การจัดการความหลากหลาย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพิ่มกิจกรรมการฝึกประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ประโยชน์มากขึ้น เพิ่มการปฏิบัติมากกว่าการสังเกตการณ์ เพิ่มทักษะการประสานงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัทนา วัฒนอมศักดิ์ (Wangthanomsak, 2017) ที่ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556) โดยอาศัยรูปแบบ CIPP ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า การประเมินหลักสูตรมีความเหมาะสมและน่าพอใจในระดับมากและมากที่สุด และได้เสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรว่า ภาควิชาการบริหารการศึกษาควรเพิ่มเนื้อหาที่สร้างความตระหนักในบทบาทการเป็นดุษฎีบัณฑิต ปรับกิจกรรมการ

.....
ฝึกงานและกิจกรรมที่ช่วยพัฒนานักศึกษาในการทำวิจัย พัฒนานักศึกษามีบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำทาง
วิชาการ พัฒนานักศึกษาด้านระเบียบวินัย

ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ว่าหลักสูตรควรพัฒนานักศึกษามีความสามารถในการต่อยอดความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ พัฒนานักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม ทำงานเป็น สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ มีไหวพริบปฏิภาณ สามารถแก้ปัญหาได้ สามารถใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีได้ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ มารยาทสังคมและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patterson, et al (2016) ที่ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยบัณฑิตได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาวินัยของนักเรียน เพิ่มกิจกรรมพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพ และแม้ว่าหลักสูตรสาขาบริหารการศึกษาจะสามารถเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานให้ กับนักศึกษาได้อย่างดี แต่ในบริบทของการปฏิบัติงานจริง นักศึกษายังพบความท้าทายต่างๆที่นักศึกษาต้องเรียนรู้และพัฒนาจากการปฏิบัติงานจริง และนักศึกษามีความเห็นว่เนื้อหาสาระของรายวิชาต่างๆในหลักสูตรมีประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ แต่ควรให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ในบริบทเชิงสังคมและวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) โดยใช้รูปแบบการประเมินที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criteria-Based Model) ตามแนวคิดของ Robert E. Stake (1967) ซึ่งพิจารณาใน 3 ประเด็นคือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลลัพธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้ดังต่อไปนี้

1. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ตามเกณฑ์ AUN-QA
2. เพิ่มการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้บุคคลภายนอกทราบด้วยช่องทางที่หลากหลาย
3. ปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัย ใส่ใจความเปลี่ยนแปลงของสังคม นวัตกรรม เทคโนโลยีและทิศทางการจัดการศึกษา
4. ปรับช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและรูปแบบการฝึกประสบการณ์ให้เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละคน และชี้แจงวัตถุประสงค์และเกณฑ์การวัดและประเมินผลของการฝึกประสบการณ์ให้ชัดเจน
5. เพิ่มการใช้ภาษาอังกฤษและตำราภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน
6. เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย รวมถึงสถิติและโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. เพิ่มเนื้อหารายวิชาในการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการเป็นดุษฎีบัณฑิตตามบทบาทที่สังคมคาดหวัง รวมถึง บุคลิกภาพ มารยาทสังคม การแต่งกาย เป็นต้น

-
8. ทำให้นักศึกษาตระหนักถึงวิธีการและประโยชน์ของการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และแหล่งค้นคว้าที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด ศูนย์ความเป็นเลิศ เป็นต้น
 9. เพิ่มช่องทางและความถี่ในการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 10. พัฒนาระบบการกำกับติดตามการดำเนินการวิจัย การค้นคว้าอิสระ และการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ

References

- Abidin, M. (2015). "Higher Education Quality : Perception Differences Among Internal and External Stakeholders". **International Education Studies** 8(12): 185-192.
- Anannawee, P. (2015). "The Evaluation of Doctor of Philosophy Program Curriculum in Educational Administration (Revised B.E.2554) Burapha University". **SWU Educational Administration Journal** 12(23): 98-107. (in Thai)
- Best, J. W. (1970). **Research in Education**. Boston: Allyn and Bacon.
- Imsawasd, P. (2017). "The Satisfaction of the Employers towards the Work of Educational Administration Postgraduates, Faculty of Education, Burapha University". **Academic Services Journal, Prince of Songkla University** 28(2): 72-84. (in Thai)
- Likert, R. (1932). "A Technique for the Measurement of Attitudes". **Archives of Psychology** 22(140): 55.
- Lunenburg, F. C., and A. C. Ornstein. (2012). **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. Belmont, CA : Wadsworth.
- Nanthachai, S., et al. (2014). "The Evaluation of Doctoral Degree Program in Educational Administration, Department of Education, Faculty of Education at Kasetsart University". **The Golden Teak: Humanities and Social Science Journal** 15(2): 91-103. (in Thai)
- Patterson, J., et al. (2016). "Educational Leadership Program Effectiveness: Evaluation from Graduates and Their Principals". **Georgia Educational Researcher** 9(1): 38-60.
- Petchroj, L. (2019). Evaluation of Curriculum in Master of Education Program in Educational Administration Rajapruk University Using CIPPIEST Model". **Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University** 5(2): 18-36. (in Thai)
- Ringler, M. C. and W. Rouse (2007). "Evaluation of a Doctoral Program in Educational Leadership". **National Council of Professors of Education Administration**. [Online]. Retrieved July 15, 2021, from Evaluation of a Doctoral Program in Educational Leadership (cnx.org).

.....
Stake, R. E. (1967). “The Countenance of Educational Evaluation”. **Teachers College Record** 68:
523-540.

Tonbul, Y. (2014). “A Comparative Study of Selection, Training and Advisory Practices for Doctoral
Education”. **Eurasian Journal of Educational Research** 55: 263-282.

Wangthanomsak, M. (2017). “The Evaluation of the Ph.D. Curriculum in Educational
Administration (revised 2556 B.E.)”. **Veridian E-Journal International Humanities,
Social Science and Arts** 10(4): 348-361. (in Thai)